Dosarul nr. 2c-1243/23

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

02 mai 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Petru Harmaniuc
Grefier Andreea Goreacii

examinând în sediul instanței, în ședință publică și în procedură contencioasă, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „G&V TRANS GRUP" împotriva SRL „LOREDANTRANS" cu privire la încasarea datoriei, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată

a c o n s t a t a t :

La data de 19 mai 2023, avocatul Dragomir Petcu împuternicit prin mandatul din 16 mai 2023, a depus cerere de chemare în judecată în interesele SRL „G&V TRANS GRUP" împotriva SRL „LOREDANTRANS" cu privire la încasarea datoriei, penalității și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii a relevat că, la 30 septembrie 2022 a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 12/22 între „G&V TRANS GRUP" SRL în calitate de vânzător și „LOREDANTRANS" SRL în calitate de cumpărător, prin care vânzătorul și-a asumat obligația de a achita suma de 595 000 lei pentru achiziționarea autotractorului Volvo FH 42T, n/î LML 387.

Susține că, în baza actului de primire-predare din 30.09.2022, obligația de transmitere a bunului mobil a fost executată, iar obligația de plată dedusă din pct. 3 din Contractul de vânzare-cumpărare, adică de achitare în termen de 6 luni a întregii sume pentru achiziția bunului, care a expirat la 30.03.2023, nu a fost executată, or la 18 octombrie 2022, pârâtul a achitat suma de 317 460, 00 lei din prețul mijlocului de transport, iar la 27.03.2023, pârâtul a înaintat o cerere prin care a solicitat un răgaz pentru stingerea restanței la prețul bunului.

Prin scrisoarea expediată la 06.04.2023, reclamantul a înștiințat pârâtul despre faptul că primul deja se află în întârziere și urmează să achite datoria restantă, plus penalitatea contractuală.

Ulterior, în urma somației expediate, la data de 27.04.2023, cu întârziere, pârâtul a mai achitat suma de 87 540 lei, ceea ce reprezintă o parte din prețul total, datoria restantă fiind la moment de 190 000 lei fără penalitate.

Menționează că, în temeiul pct. 4.3 din Contractul de vânzare-cumpărare, cumpărătorul va suporta o penalitate în mărime de 0,5 % din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere, în cazul neachitării la timp a prețului pentru mijlocul de transport, or la 16 mai 2023, penalitatea contractuală constituie 57 855, 6 lei.

Prin urmare, în baza contractului de vânzare-cumpărare, facturilor fiscale, ordinelor de plată și al calculului penalității contractuale efectuat la 16.05.2023 conform sursei oficiale calc.prolex. md, pârâtul „LOREDANTRANS" SRL poartă răspundere pentru neonorarea corespunzătoare a obligațiilor pecuniare față de reclamantul SRL „G&V TRANS GRUP" în

mărime de 190 000 lei cu titlu de datorie restantă și 57 855, 60 lei cu titlu de penalitate contractuală.

Solicită avocatul Dragomir Petcu încasarea din contul SRL „LOREDANTRANS” în beneficiul SRL „G&V TRANS GRUP” a sumelor de 190 000 cu titlu de datorie restanta și 57 855, 6 lei cu titlu de penalitate contractuală, precum și a cheltuielilor legate de judecarea cauzei compuse din taxa de stat în mărime de 7 436 lei și asistentă juridică în sumă de 12 000 lei.

La data de 24.01.2024, reprezentantul reclamantului a depus cerere de concretizare a acțiunii motivând că, odată ce până în prezent a fost doar achitată datoria restantă în valoare de 190 000 lei și taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 7 436 lei, cuantumul penalității contractuale calculate până la data depunerii cererii de chemare în judecată din 19.05.2023 se va majora.

Susține că, din datoria restantă de 190 000 lei, după depunerea acțiunii, pârâtul a achitat reclamantului la data de 09.08.2023 suma de 33 000 lei, iar restul sumei 164 436 lei (formate din 157 000 lei datoria de baza și 7436 lei taxa de stat), a fost achitată la 13.12.2023.

Respectiv, în temeiul pct. 4.3. din Contract, reclamantul este în drept să calculeze penalitatea contractuală până la achitarea deplină a datoriei scadente din partea pârâtului la 13.12.2023.

Totodată, având în vederea principiul proporționalității clauzei penale reclamantul este de acord la reducerea cuantumului penalității până la suma datoriei restante la depunerea acțiunii în instanța de judecată de 190 000 lei.

Solicită încasarea din contul pârâtului SRL „LOREDANTRANS” a sumelor de 190 000 lei datorie restantă și 190 000 penalitate contractuală, precum și a tuturor cheltuielilor legate de judecarea cauzei, fără ca hotărârea să fie pusă în executare în partea ce ține de încasarea din contul pârâtului a sumei datoriei de 190 000 lei taxei de stat în mărime de 7 436 lei în legătură cu executarea benevolă.

La data de 18.04.2024, reprezentantul pârâtului – avocatul Serghei Bucătaru, împuternicit prin mandatul din 07 septembrie 2023 a depus referință în interesele SRL „LOREDANTRANS” (f. d. 67-70).

În motivarea referinței a menționat că, în conformitate cu cele convenite dintre administratorii companiilor ”G&V Trans Grup” SRL și “Loredantrans” SRL, la data de 09.08.2023 și 13.12.2023 ultima a achitat integral datoria existentă în cuantum de 190 000 lei, precum și cheltuielile judiciare suportate de către compania ”G&V Trans Grup” SRL, la depunerea acțiunii.

Consideră că, cerințele reclamantului sunt abuzive, or penalitatea solicitată spre încasare este una exagerată și disproporționată în raport cu circumstanțele speței, motiv pentru care aceasta urmează a fi diminuată la zero în sensul realizării conformității exigențelor de proporționalitate și echitate.

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului SRL „G&V TRANS GRUP”, avocatul Dragomir Petcu a susținut cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea acesteia, pe motivele invocate.

Reprezentantul pârâtului SRL „LOREDANTRANS”, avocatul Serghei Bucătaru a solicitat respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată.

Audiind reprezentantul reclamantului, examinând acțiunea și lucrările cauzei în raport cu normele legale pertinente, instanța consideră necesar de a admite acțiunea parțial, din motivele ce succed.

Conform prevederilor art. 117 alin. (1) Cod de procedură civilă, „*Probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei*”.

Conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, ”*Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel*”.

Conform prevederilor art. 121 Cod de procedură civilă, „*Instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului*”, iar art. 122 din Codul de procedură civilă prevede „*Circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor*”.

Potrivit prevederilor art. 239 Cod de procedură civilă, „*Hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată*”.

În conformitate cu prevederilor art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, ”*La deliberarea hotărîrii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii*”.

Norma cuprinsă în art. 130 alin. (3) Cod de procedură civilă, prevede că ”*Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficientă pentru soluționarea pricinii*”.

În ședința de judecată s-a constatat, și din actele cauzei rezultă că la 30 septembrie 2022, între „G&V Trans Grup” SRL și „LOREDANTRANS” SRL a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 12/22, care a avut ca obiect vânzarea și respectiv cumpărarea autotractorului Volvo FH 42T, n/î LML 387 contra sumei de 595 000 lei (f. d. 9).

În baza actului de primire-predare din 30.09.2022, vânzătorul și-a onorat obligația de transmitere a bunului mobil, iar cumpărătorul în temeiul pct. 3 din contractul de vânzare-cumpărare era obligat să achite în termen de 6 luni întreaga suma pentru achiziția bunului. Data scadentă pentru achitarea întregului preț a bunului a expirat la 30.03.2023 (f. d. 10).

Instanța reține că, la data de 28.09.2022, de către SRL „G&V TRANS GRUP” a fost eliberată factura fiscală seria/nr. AAN2674700 în sumă de 595 000 lei (f. d. 11).

Totodată, la data de 18.10.2022 și 27.04.2023, pârâtul SRL „LOREDANTRANS” a efectuat două transferuri bancare pe numele reclamantului în sumă de 317 460 lei și 87 540 lei în contul executării obligațiilor asumate în baza Contractului de vânzare-cumpărare nr. 12/22 din 30.09.2022 (f. d. 12, 13).

Ulterior, la 27.03.2023 reprezentantul pârâtului a remis în adresa reclamantului o scrisoare, prin care a solicitat oferirea unui răgaz pentru stingerea restanței până la 11.04.2023 (f. d. 14).

Prin scrisoarea recepționată de către pârât la data de 10.04.2023, reclamantul l-a informat despre posibilitatea stingerii datoriei restante până la data de 11.04.2023, precum și a penalității în sumă de 18 202,60 lei (f. d. 15-16, 17).

Ulterior, după depunerea acțiunii în instanța de judecată, la data de 09.08.2023 și 13.12.2023, pârâtul a efectuat transferuri bancare pe numele reclamantului în sumă de 33 000 lei,

12 500 lei și 164 436 lei în contul executării obligațiilor asumate în baza Contractului de vânzare-cumpărare nr. 12/22 din 30.09.2022 și a taxei de stat achitate de către reclamant la înaintarea acțiunii în instanța de judecată (f. d. 42-44).

Conform art. 774 Cod civil, ”*în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face, sau a nu face*”.

Conform art.776 Cod civil, ”*obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii*”.

Conform art. 858 alin. (1) şi (2) Cod civil, ”*temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit*. *Neexecutarea obligaţiei înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligaţiei şi include neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei, executarea necorespunzătoare sau cu întîrziere a obligaţiei*”.

Raportând cadrul legal citat la circumstanțele cauzei, instanța de judecată concluzionează că, între SRL „G&V TRANS GRUP” și SRL „LOREDANTRANS” au fost instituite raporturi de drept cu privire la vânzare-cumpărare, în urma cărui fapt SRL „G&V TRANS GRUP” și-a asumat obligația să vândă un bun, și anume autotractorul Volvo FH 42T, n/î LML 387, iar SRL „LOREDANTRANS” s-a obligat să plătească prețul stabilit de contractul încheiat.

Astfel, instanța atestă că, între părțile litigante s-a stabilit un raport juridic, în care fiecare dintre părţi s-a obligat reciproc, astfel încât obligaţia fiecăreia din ele să fie corelativă obligaţiei celeilalte.

Instanța menționează că, obligaţia trebuie executată cu bună-credinţă. Buna-credinţă este o cerinţă legală, potrivit căreia, părţile contractante trebuie să-şi execute obligaţiile asumate astfel încât efectele contractului să corespundă, în cel mai înalt grad, voinţei lor reale.

Având în vedere circumstanțele sus-enunțate, ținând cont că partea reclamantă și-a onorat obligația asumată prin Contractul de vânzare-cumpărare nr. 12/22 din 30.09.2022, iar pârâtul nu a executat în termen plata integrală pentru bunul procurat până la depunerea acțiunii în instanța de judecată, luând în considerare faptul că pârâtul nu a contestat existența datoriei și veridicitatea calculului datoriei, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite cerința cu privire la încasarea datoriei în sumă de 190 000 lei.

Dintr-o altă perspectivă instanța observă că, până la adoptarea prezentei hotărâri judecătorești, la data de 09.08.2023 și 13.12.2023, pârâtul a efectuat transferuri bancare pe numele reclamantului în sumă de 33 000 lei, 12 500 lei și 164 436 lei în contul achitării sumei datoriei pretinsă prin cererea de chemare în judecată, precum și în contul achitării taxei de stat la depunerea acțiunii.

În acest sens reprezentantul reclamantului nu a făcut uz de dreptul de a renunța la pretențiile din acțiune referitoare la încasarea datoriei de bază, pledând pentru a nu fi pusă în executare hotărârea în acest sens.

Prin urmare, constatând achitarea datoriei ulterior adresării acțiunii în instanță, hotărârea judecătorească ca conține dispoziția patrimonială de încasare a sumei de 190 000 lei cu titlu de datorie, însă va fi exceptată de la executare pe motivul achitării până la pronunțarea actului judecătoresc.

Conform art.947 alin.(1) Cod civil, *clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate)*.

În ședința de judecată intanța a stabilit că, potrivit pct. 4.3. din Contractul de vînzare-cumpărare cu nr. 12/22 din 30.09.2022, ”în cazul nerespectării sau întârzierii achitării de către cumpărător a sumelor menționate la pct. 3 al prezentului contract, acesta va suporta o penalitate de 0,5 % pentru fiecare zi de întârziere, din suma restantă”.

Prin cererea de chemare în judecată concretizată, reclamantul pretinde de la pârât plata unei penalități nu mai mică decât datoria de bază, or s-a solicitat încasarea sumei de 190 000 lei.

În opoziție reprezentantul pârâtului a relevat în privința bunei credințe a SRL „LOREDANTRANS” și achitarea sumei datoriei de bază pînă la adoptarea de către instanță a hotărîrii, după cum au convenit verbal administratorii părților.

Dintr-o altă perspectivă a făcut uz și de prevederile art. 953 alin. (1) din Codul civil, evidențiind că în cazuri excepţionale, luîndu-se în considerare toate împrejurările, instanţa de judecată poate dispune, la cererea debitorului, reducerea penalităţii disproporţionat de mari.

În contextul achitări datoriei restante și opinînd în privința unei penalități disproporționate în raport cu pretinsul prejudiciu cauzat prin întîrzierea executării, avocatul Serghei Bucătaru a opinat în privința reducerii la zero a penalității.

Ne cătând la faptul că pretenția reclamantei privind încasarea penalității este întemeiată, or pârâtul a executat obligația de plată cu întârziere, făcând apel la prevederile art. 953 din Codul civil, instanța consideră că solicitarea de încasare a penalității în mărime de 190 000 lei este excesivă, fapt pentru care concluzionează ca fiind rezonabilă încasarea unei penalități de 8 000 lei, luând în considerație faptul că datoria a fost achitată de către pârât iar această sumă ar putea acoperi un eventual prejudiciu cauzat prin executarea cu întârziere a obligației de plată.

Reieșind din cele invocate, solicitarea de încasare a excedentului penalității dispusă spre încasare va fi respinsă.

În temeiul art. 94 al. (1) Codului de procedură civilă al RM, ”*instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului*”.

În conformitate cu art. 96 CPC, ”*instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat”*.

Astfel, raportând prevederile legale la situația din speță, instanța de judecată va admite solicitările de compensare a cheltuielilor de judecată proporțional pretențiilor admise din acțiune.

Conform art. 953 alin. (1) din Codul civil, în conformitate cu art. art. 94, 96, 236, 238-241 și 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată –

h o t ă r ă ș t e :

Se admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „G&V TRANS GRUP”.

Se încasează de la SRL „LOREDANTRANS”, IDNO 1008600051243, cu sediul în mun. Chișinău, Șoseaua Muncești, 611, s. Bubuieci, în beneficiul SRL „G&V TRANS GRUP”, IDNO 1004600015847, cu sediul în mun. Chișinău, s, Grătiești, str. Petru Movilă, 6/A, suma de 190 000 lei cu titlu de datorie și suma de 7 436 lei cu titlu de taxă de stat.

Se încasează de la SRL „LOREDANTRANS”, IDNO 1008600051243, cu sediul în mun. Chișinău, Șoseaua Muncești, 611, s. Bubuieci, în beneficiul SRL „G&V TRANS GRUP”, IDNO 1004600015847, cu sediul în mun. Chișinău, s, Grătiești, str. Petru Movilă, 6/A, suma de 8 000 lei cu titlu de penalitate, precum și cheltuieli de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 369,96 lei și 5 000 lei cu titlu de asistență juridică, ambele proporțional pretențiilor admise din acțiune, iar în total 13 369 (treisprezece mii trei sute șaizeci și nouă) lei și 96 de bani.

În rest, cererea de chemare în judecată se respinge ca neîntemeiată.

Prezenta hotărâre nu urmează a fi pusă în executare în partea dispozițiilor de încasare a sumei de 190 000 lei cu titlu de datorie și sumei de 7 436 lei cu titlu de taxă de stat, pe motivul achitării benevole a acestor sume de către SRL „LOREDANTRANS” după depunerea acțiunii și până la adoptarea hotărârii judecătorești.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul instanței emitente.

Președintele ședinței,
Judecător **Petru Harmaniuc**